

Olomoucký kraj

KRAJÁNEK

MĚSÍČNÍK OBČANŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE

Na virus s aktivním kyslíkem

Hejtmanství vyjednalo ozónové čištění autobusů

str. 3

Pavel Šoltys:

Kraj podporuje venkov ve velkém

str. 9

Kajakářka z Litovle je první na světě

Barbora Dimovová vede mezinárodní žebříček

str. 12

ČÍSLO 3 ■ BŘEZEN 2020 ■ ROČNÍK 19

NÁKLAD 285.000 VÝTISKŮ

DISTRIBUOVÁNO ZDARMA VŠEM DOMÁCNOSTEM V KRAJI

SLOVO HEJTMANA

Hlaste se o hlásiče

Statistika Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje není dobré čtení před spaním. Hasiči se vloni podíleli na likvidaci téměř tisícovky požárů. Skoro 20 procent tvořily požáry bytů a rodinných domů. Celkové přímé škody u těchto požárů domácností byly vyčísleny na 24 miliónů korun, 28 lidí utrpělo zranění a 3 naši sousedé bohužel přišli o život.

Ve většině případů se přitom dalo neštěstí zabránit – správnými postupy při stavbě, kontrolou elektroinstalace nebo lepší prevencí.

Protože se počet požárů bytů a domů v posledních letech nesenižuje, požádal jsem odborníky, aby přišli s nápady, jak tento stav změnit. Z mnoha námětů jsme pro začátek vybrali podporu těm, kteří si sami pomoci nemohou – starým lidem a hendikepovaným osobám.

V krajském rozpočtu jsme proto pro letošní rok vyčlenili 410 tisíc korun na nákup požárních hlásičů, tedy detektorů kouře a oxidu uhelnatého. Požádat si o ně mohou zřakové a těžce zdravotně postižení lidé a také senioři, dostanou je od kraje zdarma a s jejich instalací jim pomohou hasiči. Informace, jak o hlásiči požádat, najdete na našem webu www.olkraj.cz nebo v tomto vydání Krajánka. A pokud se na některé zájemce nedostane, můžeme akci příští rok zopakovat nebo i rozšířit.

Zároveň vyzývám všechny, kteří do výše uvedených kategorií nespádají, aby zvážili nákup požárního hlásiče z rodinného rozpočtu. Tato nevelká investice může ochránit nejen váš majetek, ale hlavně zdraví i životy vašich blízkých. Na rozdíl od roušek jsou hlásiče běžně k dostání a hlavně fungují.

Ladislav Okleštěk
hejtman Olomouckého kraje

Sportovcem roku je tenistka Muchová

Ve sportovní anketě Olomouckého kraje za rok 2019 zvítězila tenistka Karolína Muchová. Vyhrála ve dvouhře turnaj WTA Korea Open a byla finalistkou Prague Open. Foto: Pavel Lebeda

Tenistka Karolína Muchová ovládla 19. ročník ankety Sportovec Olomouckého kraje. Česká reprezentantka a členka fedcupového týmu vloni vyhrála turnaj Korea Open a byla ve finále Prague Open ve dvouhře. Na konci minulého roku jí patřilo 21. místo v žebříčku WTA.

„Jsem za tu cenu moc ráda. Bude mi připomínat,

že rok 2019 byl pro mě zatím ten nejlepší,“ řekla vítězka ankety Karolína Muchová.

Uznání si zaslouží každý
Ocenění za rok 2019 se udělovalo ve čtvrtek 27. února v rámci slavnostního večera v přerovském Městském domě. „S nadšením sleduji, jak se našim sportovcům daří doma i v zahraničí. Uznání si ov-

šem zaslouží každý, kdo sportuje třeba jen tak pro radost. A věřím, že radost bude hlavním motivem také olympiády dětí a mládeže, kterou náš kraj uspořádá už příští rok,“ zdůraznil hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

I letos byli ocenění hned tři nejlepší v kategorii juniorů. Hodnotící komise je vybrala z devětapadesáti

nominovaných sportovních nadějí. „Olomoucký kraj přikládá amatérskému i profesionálnímu sportu velkou váhu. Klubům přispívá nejen na samotnou činnost, ale velké prostředky investujeme také do opravy stávajících a stavby nových sportovních zařízení,“ připomněl náměstek hejtmána pro oblast sportu Petr Vrána. (red)

ČÍSLO MĚSÍCE

214 400 000

Tolik peněz vynaložil loni Olomoucký kraj na podporu sportu. Hejtmanství podpořilo činnost klubů a oddílů, přispělo na vylepšování sportovišť, pomohlo například trenérům ke zvýšení vzdělání, přispělo reprezentantům České republiky z regionu nebo financovalo handicapované sportovce. V letech 2014-2017 přispěl kraj v průměru na jednoho obyvatele přibližně 708 korun, čímž se v republice zařadil za první Hlavní město Praha. (red)

VŠE KE KORONAVIRU

Kompletní informace k tématu **Koronavirus COVID-19** najdete na hlavní straně webových stránek Olomouckého kraje **OLKRAJ.cz**. Důležitým sdělením je například informace k podezření na nákazu. Pokud má někdo pocit, že se mohl novým koronavirem nakazit, měl by **zůstat doma a telefonicky se spojit se svým praktickým léka-**

řem. Ten zhodnotí příznaky nemoci a vyžádá si informace o tom, zda pacient pobýval v ohnisku nákazy. Pak rozhodne o dalších krocích. Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje v souvislosti s onemocněním COVID-19 zřídila **informační linku na telefonním čísle 585 719 719** s provozem denně od 9 do 19 hodin do odvolání. (red)

Kosteletí hasiči budou mít novou zbrojnici. Stavba už začala

V nové zbrojnici bude dost místa i pro třetí auto, které teď mohou hasiči pořídit. Foto: Olomoucký kraj

Poklepáním základního kamene odstartovala v pondělí 24. února stavba nové hasičské zbrojnice v Kostelci na Hané. Hasičárna za zhruba 25 miliónů korun vyroste na okraji města.

„Hasiči v současné době působí ve zcela nevyhovujících prostorách ve dvoře radnice. Je tam místo jen na to nejzákladnější vybavení a například garáže vůbec neodpovídají jejich potřebám. Jeden ze zásahových vozů kvůli tomu musíme parkovat v pronájmu na nedalekém sídlišti,“ popsal starosta Kostelce na Hané František Horák.

Stavbu zbrojnice podpořilo Ministerstvo vnitra dotací ve výši 4,5 miliónu korun. Zbývající náklady uhradí město ze svého. O dotaci chce požádat také na Olomouckém kraji.

„Dobrovolné hasiče podporujeme každý rok prostřednictvím hned několika programů. Přispíváme jim na akce, soutěže i novou techniku. Na stavbu zbrojnic sice speciální program nemáme, Kosteletí si ale mohou podat individuální žádost,“ uvedl během zahájení stavby hejtman Ladislav Okleštěk.

Do přízemí nové zbrojnice, která by měla být dokončena v červnu příštího roku, se vejdou hned tři hasičská auta. Chybět nebude ani zázemí pro sloužící hasiče včetně šaten a sprch. V prvním patře bude zasedací místnost. „Hasiči si díky novému zázemí budou moci dovolit nákup třetího auta, které jim usnadní práci při výjezdech. Zásahů mají ročně v průměru kolem osmdesáti,“ sdělil náměstek hejtmana Ladislav Hynek. (red)

Peněz na výměnu kotlů bude víc. Podporu získají i ti, kteří měli smůlu

Osmašedesát miliónů navíc chce získat Olomoucký kraj na projekt výměny kotlů na tuhá paliva s ručním přikládáním za moderní a ekologičtější zdroje tepla. Peníze může hejtmanství dostat z národního programu Nová zelená úsporám. Následně je plánuje rozdělit mezi ty, kteří si vloni o kotlíkovou dotaci požádali, ale jejichž žádost kvůli převysu poplatky skončila v takzvaném zásobníku.

„Peníze navíc se vždycky hodí, a v tomto případě to platí dvojnásob. Pokud budeme s požadavkem o finanční dorovnání úspěšní, můžeme podpořit dalších téměř šest stovek žádostí o nový kotel nebo tepelné čerpadlo, což významně přispěje

Ve třetí vlně rozdělování kotlíkových dotací byl největší zájem o kondenzační kotle na zemní plyn.

Zdroj: fotobanka

ke zlepšení kvality ovzduší v regionu,“ řekl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

V současné době jde do finále třetí vlna kotlíkových dotací. Úderem silvestrovského poledne skončil příjem žádostí - na krajský úřad do té doby

dorazilo celkem 2 609 požadavků obyvatel regionu.

„Dosud jsme schválili 1 518 žádostí za více než 171,4 miliónu korun. Největší zájem tentokrát lidé měli o kondenzační kotle na zemní plyn. Následovala tepelná čerpadla a ruční i automatické kotle na bio-

masu,“ uvedl náměstek hejtmana pro oblast strategického rozvoje Pavel Šoltys.

Ve třetí vlně kotlíkových dotací bylo celkem 171 miliónů korun. Maximální výše finanční podpory na jednu žádost přitom činila zhruba 127 tisíc korun. (red)

Umělecká škola prokoukla díky krajské investici

Více než 16,5 miliónu korun investovalo hejtmanství do rekonstrukce Základní umělecké školy v Jungmannově ulici v Litovli. Hudební třídy i nový koncertní sál v úterý 18. února slavnostně otevřel hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk společně s náměstkou Daliborem Horákem a Ladislavem Hynkem.

„Zvuk sbíječek není nic, co by člověk v prostorách umělecké školy očekával. Přesto jsem rád, že v litovelské zušce občas rámus byl. Stavební práce totiž přinesly žákům i kantorům moderní zázemí pro výuku, kterou teď už nic rušit nebude,“ řekl hejtman Okleštěk.

Rekonstrukce litovelské ZUŠ byla rozdělena do dvou částí. Během první vznikly v roce 2018 tři nové učebny ve třetím

Rekonstrukce litovelské ZUŠ skončila v roce, kdy si škola připomíná 120 let od založení. Foto: ZUŠ Litovel

podlaží, přibyl také výtvarný ateliér, hygienické zázemí a kotelna. Loni pak prošly opravou další tři učebny ve druhém podlaží, novinkou je koncertní sál a výtah.

„Naše škola si letos připomíná 120. výročí svého založení. Zrekon-

struované prostory jsou pro nás tím nejlepším dárkem. Navíc se můžeme pochlubit novým koncertním křídlem, které se nám podařilo pořídit díky městu Litovel a sponzorům,“ uvedla ředitelka ZUŠ Litovel Hana Kaštanová. (red)

SMSKY Z KRAJE

Kraj, stát i Přerov se dohodly na náhradě pro Dluhonice

Náhradou za zvýšenou zátěž z budoucího provozu dálnice D1 u Přerova dostanou Dluhonice až 132 miliónů korun. Peníze použijí na projekty, které v nich zlepší život. Koordinaci kompenzace si vezme na starost Olomoucký kraj.

Pečovatelé řešili, jak zlepšit služby

Jak efektivně poskytovat pečovatelskou službu – besedy s tímto tématem se v pondělí 24. února zúčastnilo v Olomouci více než šedesát zástupců z řad poskytovatelů pečovatelských služeb z celého Olomouckého kraje. Pečovatelská pomoc je nejvíce zastoupenou sociální službou v regionu.

Hoteliéři hlásí rekordní nárůst turistů

V Olomouckém kraji vloni došlo k nejrychlejšímu nárůstu počtu turistů v rámci celého Česka. Vyplývá to z aktuálních dat Českého statistického úřadu. Návštěvnost narostla téměř o devět procent a více lidí zde také přenocovalo. V regionu se vloni ubytovalo přes tři čtvrtě miliónu hostů. (red)

Pořádáte akci?
Máte tip
na zajímavou událost?
Posílejte nám své pozvánky,
pomůžeme vám oslovit široké publikum.
noviny@olkraj.cz

Poliklinika konečně nemusí topit pánu bohu do oken

Pěti milióny korun přispěl Olomoucký kraj na projekt zlepšení tepelné izolace vlastností jesenické polikliniky. Za nová tak bylo vyměněno celkem 256 starých oken, luxferů a 13 dveří i vrat.

„Díky této krajské investici podstatně klesnou náklady na vytápění polikliniky. Tím se ušetří

spousta peněz, které mohou posloužit k dalšímu zkvalitnění zdravotní péče na Jesenicku,“ řekl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Celkové náklady na výměnu oken a dveří přesáhly 6,6 miliónu korun. Práce trvaly dva měsíce.

„Některá původní okna byla téměř devadesát let stará a v současné době už

byl jejich stav neudržitelný. Postupně se chystáme investovat také do dalších částí polikliniky,“ uvedl majitel polikliniky Milan Plesar.

Poliklinika navíc otevřela novou RTG ambulanci. Moderní pracoviště za sedm miliónů korun zvýší kvalitu i dostupnost zdravotní péče nejen pro obyvatele města, ale celého okresu. (red)

Některá okna na budově polikliniky byla ještě původní, stará skoro 90 let. Výměna ušetří peníze za vytápění. Foto: Olomoucký kraj

Jeseník se připravuje na testování 5G sítě

Už v polovině tohoto roku začne v České republice test nejmodernější digitální sítě. Jedním z pěti sídel, v nichž bude po dvě léta testování probíhat, je také Jeseník. Jeho projekt byl Ministerstvem průmyslu a obchodu zařazen mezi nejlepší. Partnerem zkušebního provozu právě v tomto městě je Inovační centrum Olomouckého kraje.

Testování sítě netrpělivě vyhlíží studenti Střední průmyslové školy v Jeseníku i tamního gymnázia, kde hosty z Inovačního centra přivítal robot.

Ve čtvrtek 13. února se navíc uskutečnila beseda s občany Jeseníku v cowork-

kingovém centru CoworkJes. Cílem setkání bylo co nejobjektivněji seznámit veřejnost s možnostmi 5G sítě, které tato revoluční technologie přináší.

Besedu zahájil specialista na telekomunikační technologie Martin Mikulec, který zúčastněné informoval například o druzích elektromagnetického záření a shrnul vývoj mobilních technologií od raných začátků až k 5G sítím. Místostarosta Jeseníku Tomáš Vlázlo pak představil aktuální roli Jeseníku jako zprostředkovatele příležitosti pro partnery z oblasti školství, zdravotnictví, podnikatelské sféry nebo cestovního ruchu. Na závěr vystoupil zástupce jednoho

Beseda v coworkingovém centru CoworkJes seznámila obyvatele Jeseníku s možnostmi revoluční 5G sítě. Foto: Olomoucký kraj

z mobilních operátorů Jiří Tvrď, aby upřesnil technické detaily testování. Poukázal na celou řadu dezinformací a mýtů, které

kolem zavádění 5G sítě pánují. V průběhu přednášky vystoupil také Jiří Stich z Inovačního centra Olomouckého kraje s nabíd-

kou série měření v jednotlivých fázích testování pod záštitou Univerzity Palackého a Fakultní nemocnice v Olomouci. (red)

SLOVO ODBORNÍKA

Nově vybudovaný tým Inovačního centra Olomouckého kraje se vydal nejen cestou realizace projektu Smart Akcelerator Olomouckého kraje II, ale zaměřil se na budování funkčního inovačního prostředí v celém území našeho regionu. Za relativně krátkou dobu jsme zaznamenali první úspěch. Jedná se o partnerství s městem Jeseník v unikátním projektu 5G pro 5 měst. Tímto však nová éra teprve začíná. Chceme posílit oblasti podpory začínajících podnikatelů, udržitelného růstu a inovací firem, nových technologií, propojení vědy a výzkumu se skutečným businessem, stejně tak máme za cíl motivovat mladou generaci k zájmu o technické vzdělávání a podnikání.

Marie Studená

ředitelka Inovačního centra Olomouckého kraje

ANKETA

Jste spokojeni s vaším internetovým připojením a vítáte snahu zavést na Jesenicku síť 5G?

David Pelikán, Zábřeh

Internet nám doma funguje celkem dobře, s připojením většinou není problém. Jeho rychlost by mohla být trochu vyšší, ale momentálně stačí. Sice nejsem z Jesenicka, ale myslím si, že síť

5G by tomuto odlehlejšímu regionu mohla pomoci.

Lubomír Dostál, Přerov

Internet bych mohl mít rychlejší, než mám nyní. Co se týče sítě 5G, dosud jsem o ní neslyšel. Nevím tak, co přesně od ní očekávat.

David Stančík, Přerov

Osobně jsem poměrně spokojen, jen bych v dnešní době už očekával pokrytí všude. 5G zní skvěle, ale pokud vím, k dnešnímu dni tato síť stále neexistuje.

Tomáš Ostřanský, Cholina

Doma máme pevný VDSL internet a jsme takto spokojeni. Ze snahy zavést síť 5G na Jesenicku jsem poněkud v rozpacích. U nás v Cholině máme problém si z mobilu vůbec zavolat, a byť

se obec snaží, na naše prosby žádný z operátorů neslyší.

Hejtmanství vyjednalo ozónové čištění autobusů

Takzvaný aktivní kyslík spolehlivě zničí viry a bakterie.

Foto: Olomoucký kraj

Olomoucký kraj aktuálně vyjednal s autobusovými dopravci, kteří v regionu zajišťují veřejnou dopravu, aby u všech vozů prováděli ozónové čištění. Jde o moderní a ekologickou technologii, která dokáže zcela zničit viry i bakterie. Jedná se o dal-

ší preventivní opatření i s ohledem na možnost šíření koronaviru.

„Celkem se jedná zhruba o 400 vozů. Ozónové čištění je ekologické, velmi účinné a rychlé. Vyčištění jednoho autobusu zabere zhruba třicet minut,“ uvedl Jan Zahradníček, náměstek hejtmana Olo-

moouckého kraje pro oblast dopravy.

Metoda ozónového čištění spočívá ve vazbě virů a bakterií na takzvaný „aktivní kyslík“. Škodlivé látky se tím zničí, zatímco plyn se následně během několika minut rozpadne na čistý kyslík. (red)

Mimořádná opatření dočasně omezí provoz autobusů i vlaků

V souvislosti s uzavřením škol přistoupil Olomoucký kraj k dočasnému omezení některých autobusových linek. Ty od pátku 13. března přejdou do režimu jarních prázdnin - nebudou vypravovány spoje, které obvykle sváží děti do škol a zpět. Jedná se také o omezení vlaků.

„Jde o dočasné opatření. Jakmile mimořádná situace v souvislosti s koronavirem

skončí, vše se vrátí do normálního režimu,“ uvedl Jan Zahradníček, náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro oblast dopravy.

Nechceme plýtvat penězi na prázdné spoje

Omezení se dotknou pouze autobusových linek, jejichž objednavatelem je Olomoucký kraj. Hejtmanství tak chce zamezit plýtvání finančními prostředky na provoz spojů, které by jezdily prázdné.

Změny se dotknou i vlakové dopravy.

„Informace o aktuálních jízdních řádech najdou cestující na webu IDSOK.CZ nebo CESTUJOK.CZ, případně si mohou zavolat na infolinku 588 88 77 88,“ dodala Kateřina Suchánková, ředitelka KIDSOK.

Vláda uzavřela všechny školy kromě mateřských od středy 11. března kvůli rostoucímu riziku šíření koronaviru. (red)

Na urgentu ošetří přes 200 lidí denně

Pomyslnou vstupní branou do Fakultní nemocnice Olomouc, kudy denně projde v průměru 202 pacientů, je Oddělení urgentního příjmu. Práce zdravotníků na něm není rozhodně stereotypní. Dynamické prostředí poskytuje lékařům každodenní diagnostiku rozmanitých pacientů. Jsou

zde ošetřováni všichni, kdo vyžadují neodkladnou a akutní péči. Urgent olomoucké fakultní nemocnice aktuálně hledá nové lékaře, a to prioritně v oborech chirurgie a vnitřní lékařství.

Fakultní nemocnice Olomouc je největším zdravotnickým zařízením na střední Moravě a šestou

největší nemocnicí v zemi. Je součástí sítě devíti fakultních nemocnic přímo řízených Ministerstvem zdravotnictví.

Zájemci o zajímavou a společensky vysoce prospěšnou práci se mohou hlásit prostřednictvím webových stránek www.fnol.cz v sekci Kariéra a vzdělávání. (red)

Po letech vyšel soubor básní Jiřího Wolкера

PROSTĚJOVSKO

Sbírku Wolkerovy poezie pokřtili náměstek hejtmana Ladislav Hýnek a prostějovský primátor František Jura. Foto: www.prostejov.eu

Prostějov si připomněl 120 let od narození básníka Jiřího Wolкера. V městské knihovně pokřtili 5. března čtyřdílnou publikaci jeho poezie a próz a odhalili mu pamětní desku.

Publikace vznikla za finanční podpory statutárního města Prostějova a dotačního Programu podpory kultury v Olomouckém kraji. „Olomoucký kraj na vznik knihy přispěl část-

kou ve výši 190 tisíc korun. Rada města Prostějova ji podpořila 200 tisíci korun,“ uvedl primátor František Jura.

Před čtyřsvazkovým výborem vyšlo téměř kompletní Wolkerovo dílo naposledy v roce 1940. V osmdesátých letech vznikla ještě publikace Jiří Wolker pracujícím. Novinku je možné koupit v Turistickém informačním centru. (red)

Jeseník opravil další svoji část. Obyvatele potěší zeleň a květiny

JESENICKO

Na jaře v parčíku v Lipovské ulici vykvětou keře a záhony trvalek.

Foto: Olomoucký kraj

Od března se Jeseník může obyvatelům i návštěvníkům města pochlubit další revitalizovanou částí. Tentokrát prošel renovací parčík v Lipovské ulici. Pracovníci technických služeb tam vyměnili starý mobiliář za nový a komunikace pro pěší získala mlatový povrch. Revitalizace probíhala od loňského roku a dotkla se i veřejné zeleně.

„Po obvodu parčíku jsme odstranili část javorů, které byly poškozené a větvemi zasahovaly do parkoviště. Kvalitní stromy ale zůstaly,“ vysvětlil Roman Putko, vedoucí střediska údržby zeleně Technických služeb Jeseník.

Pokácené javory nahradily solitérní a svým růstem vhodné dřeviny do městské zástavby. Na jaře se pak lidem naskytne pohled na kvetoucí keře a záhony trvalek, kte-

ré dodají místu příjemnou atmosféru. „Jsme lázeňské město, a proto se neustále snažíme vylepšovat jeho vzhled, aby se zde lidé cítili dobře,“ uvedla starostka

Jeseníku Zdeňka Blišťanova. Revitalizaci parčíku završí úprava trávníku během nejbližších týdnů.

Mezi další investiční akce jesenické radnice

patří například rekonstrukce Tyršovy ulice. Na některé projekty může Jeseník čerpat dotace z rozpočtu Olomouckého kraje. (red)

Krajský titul podnikatel roku získala poprvé žena

OLOMOUCKO

Petra Pohořská, spoluzakladatelka a provozní ředitelka společnosti ABO valve z Olomouce získala 13. února titul Podnikatel roku 2019 Olomouckého kraje. Je to poprvé, co krajské kolo vyhrála žena. Cenu vítězky předal hejtmán Ladislav Okleštěk společně s náměstkem Pavlem Šoltysem. Hejtmanství na pořádání soutěže přispělo z krajského rozpočtu.

„Jsme rodinná firma, takže toto ocenění patří nám všem. Myslím si, že jednou z důležitých věcí, které vedou k úspěchu, je cílevědomost jít si za svým, mít vizi a odvahu tuto vizi zrealizovat,“ řekla během vyhlášení výsledků Petra Pohořská.

ABO valve se zabývá výrobou armatur a klapky pro průmyslové použití. Společnosti se daří v Česku, expanduje také do zahraničí. Pobočky má například v Německu, Rusku, Číně a v Singapuru.

„Soutěž o nejlepšího podnikatele podporuje Olomoucký kraj z mnoha důvodů. Jedním z nich je nejen snaha o rozvoj podnikatelského prostředí, ale také propagace našeho regionu ve světě. A zahraniční aktivity společnosti ABO valve jsou toho krásným příkladem,“ dodal hejtmán Okleštěk.

V roce 2015 firma investovala do výrobního závodu v Olomouci – Chomoutově 40 miliónů korun. Pětaosmdesát pro-

Olomoucká firma ABO valve, ve které je Petra Pohořská (uprostřed) ředitelkou, má pobočky po celém světě. Foto: Olomoucký kraj

cent tržeb získává ze zahraničí.

„Porota velmi ocenila houževnatost, pracovitost i odhodlání, s nímž se paní Pohořská prosadila

v technickém oboru, kde ženy často nevidíme,“ dodala Magdalena Souček, vedoucí partnerka EY Podnikatel roku v České republice. (red)

Lidé si mohli vyzkoušet práci schodolezu

PŘEROVSKO

Schodolez umožňuje imobilním lidem překonat různé typy schodišť. Foto: Alfa handicap

Dvě klubových prostor neziskové organizace Alfa handicap Přerov se v polovině února otevřely pro veřejnost. Odpoledne pořadatelé věnovali valentýnské tvořivé dílně, ve které si mohli účastníci vyrobit drobný dárek k svátku zamilovaných. Odvážnější měli možnost si prohlédnout i prakticky vyzkoušet

použití technicky náročnějších kompenzačních pomůcek jako je schodolez nebo zvedák z nabídky zdejší půjčovny. Prezentace podbarvená hudbou představovala návštěvníkům práci osobních asistentů u uživatelů sociální služby, volnočasové aktivity, které Alfa handicap pořádá nejen pro zdravotně postižené občany. (red)

Řezbáři se pustí do čarodějnic

ŠUMPERSKO

Třídenní podívanou slibuje Velkolesinský rej řezbářů. Od 23. do 25. dubna se v Areálu zdraví ve Velkých Losínách představí desítky šikovných řemeslníků.

Vše začne ve čtvrtek v 9 hodin ráno, kdy řezbáři začnou tvořit díla na téma čarodějnice, čaro-

Velké Losiny budou v dubnu tři dny hostit řezbářskou přehlídku.

dějové a mytické bytosti. Pokračovat v práci budou i celý pátek. V sobotu se přidá umělecký a řemeslný trh i program pro děti. K vidění bude i rychlořezba na šedesát minut, vystoupení šermířské skupiny Rosáci.

Každý den v 18 hodin bude hrát hudba. První

den akce je připravené přátelské posezení s řezbáři u kytar, druhý den zahráje kapel Ticho buď a v sobotu vystoupí Martin Kudla Kudlička s kapelou V krabici a od 19.30 hodin kape-la Zadáci.

Vstupné na přehlídku je zdarma. (red)

(NE)ZAPOMENUTÉ PŘÍBĚHY Olomouckého kraje

Vážení čtenáři,

původně jsem začal poskytovatele sociálních služeb v Olomouckém kraji objíždět za jediným cílem – chtěl jsem zjistit, co jejich klientům chybí a jak bych jim jako hejtman mohl pomoci. Jenomže při každém dalším rozhovoru s nimi jsem zjišťoval, jak úžasné osudy naši senioři ukrývají. Jejich životní příběhy jsou často plné bolesti, ale také radosti, optimismu a víry v lásku a život.

Přišla mi velká škoda nechat jejich vzpomínky zapadnout, a proto jsem rád, že se Olomouckému kraji podařilo navázat úzkou spolupráci se šikovnými studenty Univerzity Palackého v Olomouci, kteří se

za uživateli sociálních služeb vydali, strávili s nimi čas a jejich vyprávění pro vás sepsali. Velmi jim za to děkuji, stejně jako lidem, kteří se nestyděli poskytnout své příběhy ostatním.

Věřím, že osudy seniorů, které si uvnitř Krajánku přečtete, pro vás budou stejně inspirující a nezapomenutelné, jako pro mě. Jistě je budete z hlavy dostávat jen obtížně. A právě o to jde – nezapomenout na lidi, od kterých se máme co naučit a jež si zaslouží naši úctu a podporu.

Ladislav Okleštěk
hejtman Olomouckého kraje

Pár střípků ze života

Při návštěvě domova pro seniory v Prostějově jsem měla možnost poznat velice milého a příjemného pana Jaroslava, jehož výrazné modré oči mi připomínaly moji babičku. Snažila jsem se stáčet hovor k jednomu konkrétnímu příběhu z jeho života, avšak udržet nit hovoru bylo postupem času stále složitější, a proto podávám jen pár střípků z jeho života, které se mi podařilo zachytit.

Pan Jaroslav se narodil roku 1926. Pochází z obce Pivín, která se nachází v jižní části Olomouckého kraje. V této obci se narodil a také prožil celý svůj život. „Pivín se taky říká Turecko, tak já občas říkám, že jsem z Turecka. Nese to takový název, protože Turci, když dělali nájezdy, tak se dostali až do toho Pivína. Obsadili ho. Tenkrát to bylo Rakousko-Uhersko.“ Pan Jaroslav vyrůstal za první republiky, vzpomíná, že tenkrát byl život takový skromnější. „Pamatuji si jednoho zedníka, který mi říkal, že když byla ta krize (rok 1929) tak měl 3 Kč na hodinu. Kilo masa stálo 12-15 Kč, tak to si umíte představit“, líčí tehdejší dobu. Zmiňuje, že měl velice hodnou ženu a spokojené manželství. Společně vychovali tři děti.

Pět roků chodil do obecné školy a poté tři roky na tzv. měšťanku – v té době bylo základní vzdělání pouze na osm let. Obecná škola byla institučně odděleným prvním stupněm národní školy, jejím druhým stupněm byla poté měšťanská škola. Po základní škole se chtěl s kamarádem vyučit stolařem, ale nakonec se vyučil řezníkem – učil se tři roky v Olomouci. Řeznictvím se však ve svém životě neživil, byl to pro něho spíše přivýdělek. V zimě chodil dělat lidem domácí zabijačky – z takových domácích zabijaček plynuly nejen peníze, ale i nějaká ta výslužka domů.

Nakonec pracoval celých 43 let u drah, kde dělal pochůzkáře. Svého zaměstnání si velice vážil a byl s ním spokojený. „Kdybych se podruhé narodil, tak bych šel znovu na dráhu, mně se to tam moc líbilo. Zahrnovalo to všechno možné, dotahování šroubů, v létě sečení trávy celé dědině. Bylo to takový jistý zaměstnání – oblečení tam dostal člověk, placený vlak, kousek pole k tomu. Taký jsem sloužil o čtyři roky dle – až do 64 let.“ Z takového zaměstnání plynuly i veliké výhody, např. cestování vlaky zadarmo doma i v zahraničí. Pan Jaroslav díky tomu hodně cestoval – nejdále byl ve Španělsku a Bulharsku. Jezdili většinou s kamarádem na kratší výlety, jídlo si brávali s sebou a přespávali ve vlaku. Nejvíce se mu líbilo v Budapešti – hlavním městě Maďarska.

Když v září roku 1939 vypukla druhá světová válka, měl pan Jaroslav štěstí, že byl ještě příliš mladý, aby musel nastoupit do totálního nasazení – bylo mu tenkrát 13 let. Po skon-

čení války v roce 1945 se rozhodl vstoupit do armády. „Po válce byly všude vyvěšeny plakáty s nápisem: Mládeži, vrať se do armády. Byli jsme mladí a hloupí, byla to pro nás taková dobrodružnost“, říká pan Jaroslav, který vstoupil do armády ve svých 19 letech. Strávil tam celých 22 měsíců, postupně působil v Kroměříži, Přerově, později i na Slovensku. Ve svých vzpomínkách zmiňuje pan Jaroslav i svého otce, který strávil v armádě celých 7 let. Tři roky za Rakouska-Uherska sloužil v Olomouci a poté bojoval čtyři roky za první světové války – zprvu na ruské frontě, později na rumunské.

Při povídání o druhé světové válce pan Jaroslav rovněž vzpomíná na samotný konec této války – 8. květen roku 1945. „Když bylo toho osmého ráno, já jsem byl na dědině a viděl jsem československé vojáky, bylo jich asi šest, jeden z nich byl desátník. Ptali se mě, zda tam je za Pivínem nějaká samota, potom vytáhl mapu a řekl, že hledá Gandiu – to byl zájezdní hostinec.“ Pan Jaroslav na toto místo československé vojáky odvedl. Když byli uvnitř v prostorech tohoto hostince, spadl na jeho střechu granát a vybuchl. Němečtí vojáci se je snažili odstřelit. Naštěstí se nikomu nic nestalo.

Obrovskou zálibu spatřoval v jízdě na kole. Kolo preferoval před autem. Rád jezdil na úplně normálním, klasickém kole – bez přehazovaček. Rád jezdil po České republice, ale i po Slovensku. „S kamarádem jsme toho pojezdili hodně na kole. Jsme i na Slovensko jeli. Vzali jsme si kola do Bardějova, z Bardějova jsme jeli na Dukelský průsmyk a z toho průsmyku jsme jeli do Hanušovic, to je u Košic. To jsme si dělali takový krátký výlet, večer jsme vyjeli a na druhý den jsme se zase vraceli zpátky.“ Pan Jaroslav také rád vzpomíná, jak jel na kole na fotbalový zápas z Pivína do Lanžhotu, což dělá asi 100 km. Rád chodil na zápasy ve fotbale, tenkrát sice prohráli, ale alespoň si udělal pěknou dlouhou projížďku na kole.

Z vyprávění pana Jaroslava číší klid a spokojenost s prožitím jeho dosavadního života. Nyní už je vdovcem a žije téměř rok v domově pro seniory v Prostějově. Ačkoli se mu stýská po jeho domově a přátelích v obci Pivín, je zde spokojený. Pravidelně ho sem jezdí navštěvovat jeho děti a pravnuci, což je pro něho velice důležité.

Jaroslav Hložek

Zpracováno na základě rozhovoru pana Jaroslava Hložka, který vedla Alena Matoušková, studentka Katedry křesťanské sociální práce Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci pod odborným vedením Lucie Brilkové a Zlatice Dorkové v rámci aktivity (Ne)zapomenuté příběhy Olomouckého kraje projektu Podpora aktivního života seniorů v Olomouckém kraji II.

OKÉNKO STAROSTKY

Obec Majetín

Vážení čtenáři, dovoluji vám, abych vás pozvala do Majetína, krásné obce vzdálené pouhých 12 kilometrů od Olomouce, ve které žije 1 200 obyvatel.

První písemná zmínka o Majetíně je z roku 1277. Obec byla během 14. a 15. století poměrně často prodávána. Od roku 1521 patřila Janu z Perštejna. Vlastníky Majetína od té doby byli Pernštejnové, obec do zrušení roboty patřila k tovačovskému panství a dvůr byl rozparcelován po první světové válce.

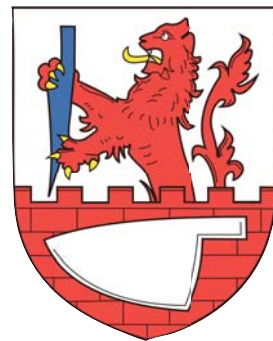
Mezi turistické zajímavosti patří farní kostel z roku 1863 zasvěcený sv. Cyrilu a Metoději, poutní kaplička v lesíku Olší s pramenem údajně léčivé vody nebo kašna s fontánou, která připomíná vodu jako zdroj života a patrony obce Cyrila a Metoděje. Za zmínku stojí i vybavenost obce – ozdravné centrum mikroregionu Království s koupalištěm, saunou, hřištěm a zázemím, sokolovna s přístavbou, rekonstruovaný rybník, opravené chodníky a komunikace nebo naučná stezka. Vloni proběhla rekonstrukce místní školy a školky, včetně vybudování třídy v podkroví a bezbariérového přístupu, s dotací 10 milionů korun z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) přes integrované výzvy ITI Olomoucká aglomerace. Právě probíhá výběrové řízení na dodavatele na výstavbu komunitního centra a to za spolupráce s komunitním pracovníkem.

Majetín je velmi příjemným místem k životu. Významně k tomu přispívají místní občané a spolky, které se spolu s obcí podílí na pořádání různých akcí. Mezi nejvýznamnější události v kalendáři obce patří květnové stavění a kácení máje, červencové hodo-
vé slavnosti s tradiční neckiádou, srpnový triatlon a prosincový bohatý adventní a vánoční program.

Podrobnější informace najdete na webových stránkách obce www.majetin.cz.

Ať už v budoucnu do Majetína zavítáte kvůli neckiádě, triatlonu, sauně nebo jiné sportovní či kulturní akci, rádi vás uvidíme!

Miroslava Zavadilová
starostka obce Majetín

Nenašli jste ve své schránce krajský měsíčník Krajánek? Nebo nepřišel vašim sousedům a přátelům? Napište nám a my sjednáme nápravu: distribuce.krajaneck@regvyd.cz

Jôra a Božka ôvâdijó: Nebrblé!

„Co furt, Jôro, brblíš? Děť od rána neposlýchám nic inýho, než tyv brblání!“ To mně dneská řekla Božka. Mosím říct, že sem se aji dost ôrazěl, šak každé si dneská zabrble, no né? Nô ale děž se tak nad tēm zaměšlim, mosím té mé robě dat za pravdô. Zjišťôjô, že brblô jakš vic, než sem brblával. Ale nedivte se. Tech duvodu, proč nadávat je včel toli! To přece nigdá nebévalo, takovyho šlendrijánô. A nebo smê to jenom nevidělê? Ani se mně nechce všekê tē věcê menovat, co kazijô náládô lēdum. Jôž jenom tē vēměšlenosti, co dô z vrchô. Stál sem kerēsê deň kvicéro na počtê a posílal sem baličkê svém zákaznikum. Bêlo jich ê dost - mēšlim ke štêre-

ti. Děž sem slečně za přepážkô dával předposledni, zarazêla se a povidá: „Já sô blbá, šak já vám to posílám za tō věšši taxô. Vê ste chtěl to klasicky poslání a já sem dovčêlkô psala zrychleny. Je to o sedum korôn dražši. To asi nechcete, co?“ „Nô, to nechcô,“ odtôšêl sem, protože ze zkôšenosti vim, že ê tē obêčêněši doporučeny baličkê přêndô na drôhé deň, maximálnê do dni dvôch, tož co bêch zbêtečně ôtrâcel za slôžbô, kerô si zas jakâsê chêt-rá palêca vēměšlela, abê z lēdi vêtahla prachê. Slečna jôž jôž nabírala do plačô, protože tēm pádem mosêla celô tō hromadô dêlat znovô. Snažêl sem se jô ôklidnit. „Vite, já se vám nedivim. To děcky kdosê cosê vēměšli,

po čem je prd, a je mô jedno, jak to pak dopadne, hlavnê, že zhrâbne odmênô. To máte jak s tēm pivem, co vēměšlela kerâsse ta minystryňa. Jeden abê si ôdêlal vêsokô školô na to, abê pochopil, kde a kdê si má dat jaky pivo. Chôdácê hospodšti! Já bêt nêma, tak do do Prahê a teho ôřednika, co nemá mozek, lêsknô po čôni, abê se spamatoval. A vê takê, máte toli všelêjakêch možnôsti a vēměšlenosti, jak poslat baličkê, že bêt se z teho jeden zcvokl. Vubec vám nezâvidim!“ Slečna za přepážkô se vēmšrkala a všekê tē my baličkê odbavila znovô. Stálo mē to drôhêch dvacet minôt, přêšil sem pozdê na schuzô a eštê sem bêt zpocenê. Pak nebrblête!

Jôra

Hejtmanství spouští projekt bezplatných detektorů požáru

Už v tomto vydání Krajánka najdou čtenáři formulář, jehož pomocí se mohou přihlásit do projektu bezplatných detektorů požáru. Olomoucký kraj bude přístroje zdarma rozdělovat seniorům a držitelům průkazu ZTP/P.

„Na celý projekt jsme letos vyčlenili 410 tisíc korun. Požární hlásiče si mohou lidé instalovat sami nebo jim s montáží pomůžeme krajští hasiči,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtman Olomouckého kraje.

Životnost hlásiče je nejméně deset let. Umí detekovat

nejen kouř, ale například i nebezpečný oxid uhelnatý. Do projektu se lidé mohou přihlásit také prostřednictvím webových stránek OLKRAJ.cz, kde bude příslušný formulář k dispozici on-line.

„Detektory dokážou obyvatele domu včas varovat před hrozícím požárem. Umožní jim tak bezpečnou evakuaci a včasné přivolání hasičů – právě rychlost hraje při těchto událostech zásadní roli,“ dodala Alena Hložková, vedoucí oddělení krizového řízení Olomouckého kraje. (red)

Detektory kouře umožní včasné přivolání hasičů, které může být rozhodující. Zdroj: fotobanka

Kdo může žádat o hlásič

Olomoucký kraj poskytuje bezplatně autonomní detektory kouře a detektory oxidu uhelnatého. Hlásiče jsou určeny především do prostor, kde lidé spí. Zařízení se podle návodu jednoduše instalují na strop. Prioritně mohou o detektory žádat obывatelé kraje, kteří jsou starší 65 let a jsou držiteli průkazu ZTP, dále osoby bez omezení věku, které jsou držiteli průkazu ZTP/P. Vyplnit žádost v březnovém čísle Krajánka mohou také osamocené žijící senioři nad 65 let a další zájemci. Formuláře lze zasílat na adresu Olomoucký kraj, oddělení krizového řízení, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc do 15. května. Žádosti budou od 18. března dostupné i na webu OLKRAJ.cz. Pokud požadavek na hlásiče překročí možnosti rozpočtu pro rok 2020, budou upřednostňováni držitelé průkazu ZTP/P a v této skupině věkově starší osoby. (red)

ŽÁDOST O POŽÁRNÍ HLÁSIČ

Jméno a příjmení:
Datum narození:
Bydliště:
Tel.:

Osoba ZTP/P:

- ☐ ANO
- ☐ NE

číslo průkazu ZTP/P:

Charakter domácnosti:

- ☐ rodinný dům
- ☐ byt

Obytné prostory domácnosti:

- ☐ 1 místnost
- ☐ 2 místnosti
- ☐ 3 místnosti
- ☐ více než 3 místnosti

Prioritně si mohou požádat osoby:

- ☐ nad 65 let věku, které jsou držiteli průkazu osoby se zdravotním postižením označeným symbolem „ZTP“ – zvláště těžce postižení
- ☐ bez omezení věku, které jsou držiteli průkazu osoby se zdravotním postižením označeným symbolem „ZTP/P“ – zvláště těžce postižení s průvodcem

Dále si mohou požádat:

- ☐ pouze osamocené žijící senioři nad 65 let věku
- ☐ osamocené žijící senioři nad 65 let věku a další osoby

V obytných prostorech jsou instalovány tyto spotřebiče:

Průtokové plynové ohřívače vody s vývodem do komína „karmy“

- ☐ ANO
- ☐ NE

pokud ANO, uveďte kde (např. koupelna, kuchyně):
počet spotřebičů celkem:

Podokenní plynová topidla s odvodem spalín přes stěnu „vafky“

- ☐ ANO
- ☐ NE

pokud ANO, uveďte kde (např. koupelna, kuchyně):
počet spotřebičů celkem:

Krbý a kamna na pevná paliva

- ☐ ANO
- ☐ NE

pokud ANO, uveďte kde (např. koupelna, kuchyně):
počet spotřebičů celkem:

Obytnými prostory se pro účel žádosti rozumí prostory, kde se trvale vyskytují osoby např. ložnice, kuchyně, obývací pokoje, koupelny. Obytným prostorem není samostatná kotelna.

Prohlašuji, že:

SOUHLASÍM SE ZABUDOVÁNÍM HLÁSIČŮ VE SVÉ DOMÁCNOSTI.

Beru na vědomí, že Olomoucký kraj je v souladu s příslušnými předpisy na ochranu osobních údajů oprávněn zpracovávat mnou poskytnuté osobní údaje pro účely posouzení podmínek pro instalaci požárních hlásičů a detektorů kouře v místě mého bydliště a následně i po dobu archivace ve veřejném zájmu.

Držitelé průkazu ZTP SOUHLASÍ s případným provedením sociálního šetření v domácnosti žadatele ze strany oddělení krizového řízení KÚOK.

Vyplněnou žádost odstříhnete a zašlete na adresu:

Olomoucký kraj - oddělení krizového řízení, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
ŽÁDOST MUSÍ BÝT DORUČENA NEJPOZDĚJI 15. 5. 2020

Datum:

Podpis:

Důležitá informace pro dopravce

Obor dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Olomouckého kraje sděluje dopravcům se sídlem podnikání v působnosti obce s rozšířenou působností Jeseník, že po níže uvedenou přechodnou dobu bude detašované pracoviště Dukelská 1240/27 v Jeseníku přijímat a potvrzovat písemný záznam do spisu o finanční způsobilosti podnikatele v silniční dopravě.

Současné se dopravcům se sídlem podnikání na území obcí s rozšířenou působností Šumperk a Zábřeh sděluje, že ve stejných termínech nebude obsluhováno detašované pracoviště v Šumperku.

Kontaktní osobou nadále zůstává:

Lubomír Huf

e-mail: l.huf@olkraj.cz

pracoviště:

Bulharská 372/8,

Šumperk – kancelář 154

tel.: 583 218 514

pracoviště:

Dukelská 1240/27, Jeseník

tel.: 584 458 503

Obsazení pracoviště

v Jeseníku v době
9.00–16.00 hod.

Březen - 25. 3.

Duben - 8. 4., 22. 4.

Květen - 6. 5., 20. 5.

Červen - 3. 6., 17. 6.

Červenec

1. 7., 15. 7., 22. 7., 29. 7.

Ples Olomouckého kraje podpořil neziskovou organizaci Lipka. Prostějovský spolek využije výtěžek tomboly ve výši 50 tisíc korun na podporu osob se zdravotním postižením.

Foto: Zdeněk Nováček

Procházka po galeriích ukáže současné umění z Opavy

Procházka s vernisáží XY 2020 má před sebou šestý ročník. Ve čtvrtek 23. dubna opět propojí zajímavá místa Olomouce výstavami současného umění, které vždy připravují umělci spjatí s konkrétním městem.

Letos se představí umělci navázání na Opavu. „Můžeme se těšit na významné výtvarníky jako Lenka Kłodová, Nela Bártová, Marie Lukáčová, Adam Hejduk, Karolína Liberová a další. Během jednoho dne proběhne série zahájení výstav, uměleckých vystoupení, koncertů a projekcí,“ přiblížila za organizátory a kurátory Monika Beková.

Návštěvníci na procházce městem putují často neobvyklými malými galeriemi. Vedle klasické kamenné galerie XY na Dolním náměstí se mohou s uměním Opavy setkat

Ojedinelá procházka Olomoucí má několik zastávek, třeba galerii HROB, jejíž umístění zůstává do poslední chvíle návštěvníkům neznámé. Foto: Zdeněk Sodoma

například ve vitrínách v Denisově a Univerzitní ulici, v podzemním prostoru bývalého jezuitského prostoru či v galerii HROB, jejíž umístění zůstává do poslední chvíle překva-

pením. Výstavy a instalace jsou připravovány na míru jednotlivým místům.

Událost je specifická svou atmosférou putovní akce, každý se může připojit na setkání – jednotlivé

výstavy jsou od sebe vzdáleny většinou pár kroků. Více informací o programu bude postupně zveřejněno na webové stránce www.xyolomouc.com a facebooku Galerie XY. (red)

Zajištění lékařské pohotovostní služby na Velikonoční pondělí

Okres	Otevírací doba	13. dubna 2020
Olomouc	Non-stop pohotovost*	Fakultní nemocnice Olomouc, výdejna v budově A I. P. Pavlova 185/6 779 00 Olomouc
Prostějov	9.00–13.00	Lékárna Karlov s.r.o. Karlov 2389/1 796 01 Prostějov
Přerov	9.00–13.00	Lékárna MD Boh. Němce 371/7a 750 02 Přerov
Šumperk	9.00–13.00	LÉKÁRNA PRO ZDRAVÍ 2007 s.r.o. Bezručova 2144/1b 789 01 Zábřeh na Moravě
Jeseník	9.00–13.00	Lékárna Jesenia s.r.o. Fučíkova 1238/16 790 01 Jeseník

* Mimo běžnou otevírací dobu lékárny je k dispozici pohotovostní okénko. Služby lékárny jsou tedy dostupné 24 hodin 7 dní v týdnu.

Do Mořic se sjedou revivaly. Už po dvacáté

Dvoudenní festival revivalových kapel připravují na červen v Mořicích na Prostějovsku. Vedení obce, SDH Mořice a TJ Sokol Mořice chystají na 5. a 6. června

už dvacátý ročník akce. Na Moravském revival festu Mořice 2020 vystoupí třináct kapel z Moravy, Čech i Slovenska. Pořadatelé očekávají přibližně 1 500 návštěvníků. (red)

Projekty podpoří mladé bez práce i zájemce o podnikání

Na Šumpersku se rozjíždí druhý běh projektu „Začít znovu II. - Zahraniční stáže pro znevýhodněnou mládež“. Mladí lidé do třiceti let, kteří nemohou sehnat zaměstnání, mají šanci získat zkušenosti, se kterými lépe obstojí na trhu práce. Deset z nich dostane možnost vydat se na osmítýdenní stáž do Španělska nebo do Skotska.

Pro vstup do projektu a absolvování stáže není

podmínkou jazyková vybavenost. Před nástupem na stáž účastníci absolvují kurz angličtiny, multikulturní trénink, kurz klíčových kompetencí a získají informace k organizaci cesty. Do zahraničí budou mít zajištěnou letenku, ubytování a příspěvek na stravné. Nastavení projektu neumožňuje podpořit studenty.

Bližší informace je možné získat na telefonních číslech 775 764 413 a 777 606 368, e-mailové

adrese sumperk@cpkp.cz nebo na webu www.cpkp.cz/sm/programy-mrsk/360-zacit-znovu-ii.

Půlroční příspěvek na mzdu

Současně začíná třetí běh projektu „Máš na to“ - podnikatelský venkovský akcelérátor, který umožňuje zpracování podnikatelského plánu a pro vybrané účastníky možnost otestovat své podnikání v podnikatelsko-zaměstnaneckém družstvu BEC.

Projekt nabízí i zahraniční stáže. Foto: Centrum pro komunitní práci

Projekt je určen pro zájemce z Olomouckého kraje, kteří mají zájem zahájit podnikání. Vybraní účastníci dostanou nabídku vyzkoušet si podnikání pod BEC družstvem a získají mzdový příspěvek na šest měsíců. Všichni zúčastnění získají podporu mentoringu z různých oblastí podnikání. Podrobnosti nabízí telefonní kontakty 777 606 368 a 777 793 714 nebo e-mail info@bec-cop.cz či webové stránky www.bec-coop.cz. (red)

Pětina čtecích babiček a dědečků je z Hané

Olomoucký Klub volnočasových aktivit Pešek hostil 5. března kulatý stůl na téma Mezigenerační spolupráce - Čtecí babičky a dědečkové.

Akce se uskutečnila v rámci projektu Ministerstva práce a sociálních věcí - Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň ve spolupráci s Hanou Klicperovou a Petrou Tenglířovou z rodinného centra Heřmánek Olomouc. Programu se zúčastnili zástupci Krajského úřadu Olomouckého kraje, Magistrátu města Olomouce a dalších organizací. „Projekt je zaměřen na pravidelné čtení v mateřských

školách, kdy několik desítek olomouckých seniorů čte dětem několikrát týdně pohádky,“ řekl Václav Zatloukal z ministerstva.

Druzi největší po Praze

Jana Ketnerová z pražské organizace Mezi námi přítomně seznámila s celorepublikovou situací. Aktuálně čte dětem v mateřských školách každý týden 157 pohádkových babiček a dědečků. „My v RC Heřmánek jsme hrdí, že 31 z nich je právě z Hané, čímž se po Praze stáváme druhým největším Klubem čtecích babiček a dědečků u nás,“ uvedla koordinátorka programu Přechť Hana Klicperová.

Kulatého stolu se zúčastnil i náměstek hejtmána Jiří Zemánek (uprostřed). Foto: Olomoucký kraj

Kulatý stůl účastníky seznámil s novinkami v projektu Implementace poli-

itiky stárnutí na krajskou úroveň. Slavily se narozeniny přítomných babiček

i MDŽ a dárek z rukou náměstka hejtmána Olomouckého kraje Jiřího Ze-

mánka potěšil. Program završila prezentace Střední, základní a mateřské školy pro sluchově postižené, její ředitelkou Martinou Michalíkovou a pohádka Boudo, budko v podání dětí a učitelů z mateřinky.

Přidejte se!

Rodinné centrum Heřmánek jako místo podpory rodin s dětmi, vzdělávání a mezigenerační spolupráce pořádalo kulatý stůl dohromady s MPSV už podruhé. „Věříme, že se v příštím roce setkáme znovu a třeba ve větším počtu,“ dodala Hana Klicperová. V případě zájmu o zapojení do programu Přechť je možné kontaktovat RC Heřmánek. (red)

KŘÍŽOVKA O CENY

Titul sportovec roku letos získala tenistka Karolína Muchová. Olomoucký kraj ale prostřednictvím dotačních titulů nepodporuje jen vrcholové sportovce, ale také amatéry. Klubům přispívá na opravy hřišť, tělocvičen nebo například (*tajenka*). Řešení křížovky pošlete do 9. dubna na e-mailovou adresu krizovky@olkraj.cz.

POMŮCKA: CHERO, SALAIRE	BĚLAVÁ ČÁST U KOŘENE NEHTU	JMÉNO MACHÁL- KOVÉ	ZKRATKA AMERIC- KÉHO DOLARU	PEČIVO		BAZE DAT (ZKR)	ZNAČKA AUTO- BUSŮ	BABIČKA	JMÉNO NOVINÁŘE KISCHE	JUGO- SLÁVSKÉ SIDLO		NÍZKÁ CENA	CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO	DĚTSKÝ POZDRAV		SPRAVED- LIVÝ	HARMONIE	ZN. IRIDIA	ZNAČKA LIMONÁDY	DOKTOR PŘIROD- NÍCH VĚD
BOLTEC ZVÍŘETE					VELKÝ HLUPÁK						LEPIDLO NULA				LESKLÁ POŠIVKA					
ČESKÝ ARCHI- TEKT					ÚHLO- PŘÍČKA AGITAČNÍ LIST										CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO FIREMNÍ SYMBOLY					
PO DÉLCE						ZRUŠENÍ PAK								NÁROD INIC. BÁŠNIKA NEUMANNA				ŘÍMSKÝCH 1500 KALUŽ		
NÁZEV ZNAČKY DUSÍKU			1. ČÁST TAJENKY NIC							ÚŘEDNÍK POVĚŘENÝ PROVÁDĚ- NÍM CENZURY							DRUH GIBBONA TENTO DEN			
VADA				TAHLE NAHRADNÍ KOLO U AUTO- MOBILU									ZN. JEDNOTKY HMOTY (KILO- GRAM)			2. ČÁST TAJENKY DOROZUM. PROSTŘE- DEK LIDÍ			TESKNÁ TOUHA	NARKO- TIKUM
	DOLINA	UCHOPO- VAT VÝRAZ POCHOPENÍ											NACHÝ- LENÉ							
ZNAČNÉ													VATÁH- NOUT Z POCHVY	SPÁT DOMÁCKY LEONA						
ODĚV					ŽENSKÉ JMÉNO (21.5.)	USÍNAT NAVZDY							CHLUP					PŘED- LOŽKA ODEČTENÍ		
POPĚVEK			AUTRAL- SKÝ PŠTROS SPINIT VODU									ANGL. AHO ZKR. ATLETIC- KEHO KLUBU					ŽLUTO- HNEDE BARVIVO VELKÁ MNOŽSTVÍ			
	ANGL. CAR	MIMO ČASNÝ					TAL. ŘEKA		DEZIN- FEKČNÍ PRO- STŘEDEK	OBYČEJ	ČASNÁ	ZKR. ALB. TISK. AGENTURA CHEM. ZN. THALIA				ZKR. SLEZSKÉ DIVADLO DRUH MOTÝLA			PLATIDLO MEXICA	BARVENÍ LÁTEK
3. ČÁST TAJENKY								DÁMA S KOSOU							4. ČÁST TAJENKY INIC. HERCE OLIVIERA					
FRAN- COUZSKÝ DEPUTÁT								BENZINOVÁ ČERPADLA ZN. AMERICIA												
A TAKÉ NE				OBYTNÝ PŘÍVĚS								OPAK SUDÉ						TRUMFY		
KYPRIT PŮDU				VYUŽÍVA- JÍCÍ ATOM								OTOČENÍ						RUSKY TEN		

TAJENKA Z MINULÉHO ČÍSLA: BUDOUCÍ ŘEMESLNÍČI. DÁREK ZÍSKÁVAJÍ VYLOSOVANÍ VÝHERCI: JOSEFA RŮŽIČKOVÁ/ŠUMPERK, KVĚTOSLAV KONEČNÝ/UNIČOV, MILAN HOFFMANN/HRANICE

SUDOKU

LEHKÉ

5			2			6
2			8	3	6	4
	3			4	5	7
	2	3	7	5	9	
	4			1	3	2
	1		2		4	6
3	9	8	4			1
	6				1	
7					9	2

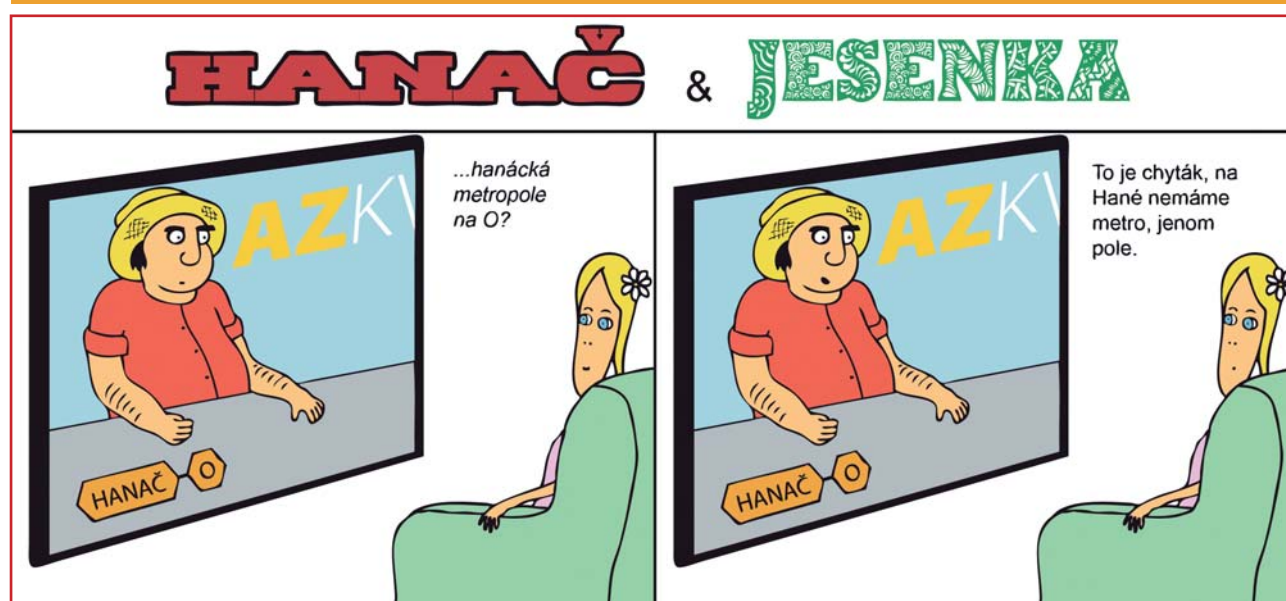
STŘEDNÍ

4	6	7		2	3		9
					7	8	
		3				7	4
						3	
	7	8	4	3			
1	3					7	9
7	2			8	9		5
			1		4	2	
8		5	2		6		3

TĚŽKÉ

			4	9	3		6
	4			8			3
	7	3			5		2
		7					3
4	9	8					6
5	3				7		
		2	1		6		
7	1					9	

KOMIKS

Měsíčník Olomoucký kraj Krajánek, periodický tisk

Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Agriprint, s.r.o. a společností Profi-tisk group.

Adresa vydavatele:
Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
IČ: 60609460. Registrováno pod číslem MK ČR E 13609.

Adresa redakce:
Agriprint s.r.o., Wellnerova 7, 779 00 Olomouc
Distribuce:
e-mail: distribuce.krajaneck@regvyd.cz, telefon: 266 311 596

Odpovědný redaktor: Ondřej Zuntich,
mobil: 774 774 284, e-mail: noviny@olkraj.cz

Inzerce:
Petr Baštan, mobil: 608 975 337, e-mail: bastan@agriprint.cz

Číslo 3, ročník 19. Olomoucký kraj Krajánek - periodický tisk
Olomouckého kraje. Toto číslo vychází v Praze 18. 3. 2020.
Měsíčník je distribuován prostřednictvím České pošty, s.p.,
do všech schránek v kraji.

Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla měsíčníku je 9. dubna.

Kraj podporuje venkov ve velkém

Výměna starých kotlů, opravy kulturních domů, stavby cyklostezek, podpora prodejen nebo rozvoj mobilní sítě. Olomoucký kraj obcím posílá či zprostředkovává stovky miliónů korun. „Zajišťujeme například i dopravní obslužnost – jenom ta nás stojí přes miliardu ročně,“ říká v rozhovoru náměstek hejtmána pro regionální rozvoj, evropské projekty a územní plánování Pavel Šoltys.

■ Ve třetí vlně kotlíkových dotací přišlo na kraj přes 2 600 žádostí o příspěvek na výměnu starých kotlů. Kolik lidí jste uspokojili a bude další výzva?

Rada Olomouckého kraje schválila doposud k podpoře více než 1 520 žádostí. Tyto žádosti byly podpořeny 171,5 miliónem korun, což je částka, kterou měl Olomoucký kraj k dispozici ve třetí vlně kotlíkových dotací. Na 930 žádostí, které splnily podmínky programu, ale díky omezeným finančním prostředkům je nebylo možné podpořit, bylo zařazeno do takzvaných zásobníků projektů. Pro tento vysoký počet žádostí se vyhlášení nové výzvy neplánuje.

■ Nikdo další už tedy na podporu nedosáhne?

Dosáhne. Ministerstvo životního prostředí totiž na podzim loňského roku schválilo další prostředky na kotlíkové dotace. Pro Olomoucký kraj to znamená dodatečných 68 miliónů korun. Tyto peníze by měly umožnit podporu pro přibližně 590 žadatelů, jejichž žádost byla zařazena do zmíněného zásobníku. Dalších zhruba sedm desítek žadatelů ze zásobníku by mělo být ještě možné podpořit z prostředků nevyčerpaných v předchozích dvou vlnách. I přes tyto opatření zůstanou necelé tři stovky žadatelů v zásobníku, na které se nedostane.

■ Ale naděje umírá poslední, že?

Jsem optimista. Naději pro tyto žadatele je konec

letošního roku, kdy dojde k vyhodnocení situace ve všech krajích. Pokud by některý z krajů nedokázal finanční prostředky pro něj určené vyčerpat, bude tato šance pro Olomoucký kraj požádat o další finance a případně podpořit žadatele, kteří žádost podali do konce loňského roku.

■ Hejtmanství dlouhodobě podporuje venkov. Letos rozdělujete přes 60 miliónů korun. Co obcím převážně chybí?

Obecně je nejvyšší zájem ze strany obcí o dotační titul Podpora budování a obnovy infrastruktury obce, jehož účelem je podpora především investičních akcí, týkajících se výstavby, rekonstrukce a opravy obecního majetku. Také podporujeme zpracování územních plánů obcí, které jsou klíčovými, strategickým dokumentem obcí. Třetím rokem podporujeme pořízení projektové dokumentace obcí do 500 obyvatel a již druhým rokem jsme začali cíleně podporovat také rekonstrukce kulturních domů v obcích do tisíce obyvatel a zachování provozu venkovských prodejen v malých obcích.

■ Z jakých jiných dotačních programů mohou starostové čerpat?

Obcím nepomáhá jen Program obnovy venkova Olomouckého kraje, ale i další dotační programy vyhlášené krajem, jako jsou například Program na podporu vodohospodářské infrastruktury, podpora sborů dobrovolných hasičů, opravy památek, dotace

na cyklostezky a podobně. Důležitá je podpora kulturních a sportovních zařízení v obcích, podpora sportovních a kulturních akcí na venkově, podpora spolků a neziskových organizací působících na venkově.

■ Jaký je zájem o podporu venkovských prodejen?

Zájem ze strany obcí je velký. V loňském roce jsme poprvé vyhlásili dotační titul na podporu venkovských prodejen, kde jsme schválili poskytnutí dotace všem 43 obcím, které o dotaci požádaly. Letos podalo žádost o poskytnutí dotace zhruba 55 obcí, ale jsme nyní teprve v procesu hodnocení žádostí. Výsledek hodnocení bude projednáván na dubnovém zastupitelstvu kraje. V letošním roce byl rozšířen okruh žadatelů, kdy kromě obcí do 500 obyvatel, mohly podat žádost také obce od 501 do tisíce obyvatel pro svou místní část, čehož některé obce využily a žádost podaly.

■ Už víme, co chtějí starostové. Do čeho investuje kraj?

Za velmi důležitou považují rekonstrukci silnic II. a III. třídy. Vysoké částky hejtmanství investuje do sociálních, zdravotních a kulturních zařízení. Kraj je také zřizovatelem středních škol, zajišťujeme dopravní obslužnost – jenom ta nás stojí více než miliardu ročně. Jak vidíte, je toho opravdu hodně.

■ Jedním z pěti míst v republice, kde se testuje nová generace mobilní sítě 5G, je Jeseník. Proč je tato technologie tak důležitá?

Projekt 5G pro pět měst byl soutěží vyhlášenou státem, které se účastnilo více než 60 měst z celé České republiky. Jeseník uspěl díky projektu, který připravil ve spolupráci s partnery, jakými byly například společnost Fénix Group,

Pavel Šoltys

náměstek hejtmána pro regionální rozvoj, evropské projekty, územní plánování

Narodil se v roce 1965 v Hranicích. Vystudoval Vyšší odbornou školu právní Kunovice a Evropský polytechnický institut Kunovice, obor finance a daně. Do roku 2000 pracoval jako osoba samostatně výdělečně činná. Od roku 2000 zastával post místostarosty v Lipníku nad Bečvou. Je členem Zastupitelstva Olomouckého kraje a Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava. Od května 2014 je náměstkem hejtmána.

gymnázium Jeseník, střední průmyslová škola eMko, Vlastivědné muzeum Jeseník, nemocnice Jeseník a Inovační centrum Olomouckého kraje. Motem projektu je „Ujmejme i v Jeseníku bez limitu“ a cílem je vytvořit pro Jeseník datovou dálnici, která umožní další rozvoj kreativního průmyslu v tomto subregionu a vytvoří nové pracovní podmínky s vysokou přídanou hodnotou, které budou mít potenciál přitáhnout na Jesenícko nové, vysoce kvalifikované lidi.

■ Jak bude využití 5G vyžadovat v praxi?

V rámci pilotního projektu budou vytvořeny tři kampusové sítě, jedna ve společnosti Fénix Group, kde se bude testovat přínos 5G sítě pro robotické výrobní linky, pro provoz inteligentní budovy a několik testů z oblasti nové energetiky, jako je komunitní energetika a poskytování služeb energetické flexibility. Další dvě kampusové sítě budou

vytvořeny v laboratorích obou jesenických středních škol a budou testovány například týmem R. U. R., nejúspěšnějším středoškolským týmem v České republice v oblasti robotických soutěží, který se v loňském roce na mistrovství světa v USA umístil na druhém místě. Místní průmyslovka bude tuto síť testovat na projektu takzvaných virtuálních laboratorů, které umožní realizovat společné pokusy s různými dalšími školami, nezávisle na tom, kde působí.

■ Do projektu se zapojilo také hejtmanství. S čím konkrétně pomáhá?

Důležitým partnerem projektu je Inovační centrum Olomouckého kraje, které mimo jiné plní roli moderátora, a tudíž bude průběžně informovat o všech výstupech tohoto pilotního projektu. Chceme v rámci podpory inovací umožnit i jiným subjektům než jen jesenickým, otestovat přínosy sítě 5G a vytvořit ja-

kousi testovací laboratoř 5G pro celý Olomoucký kraj.

■ Byl jste u jednání k otázce prodloužení Baťova kanálu. V jakém stavu je memorandum k podpoře vodní cesty z Kroměříže do Olomouce?

Návrh memoranda Prodloužení Baťova kanálu do Olomouckého kraje byl rozeslán potencionálním signatářům a byl či současně je projednáván v příslušných orgánech účastníků Memoranda. V Olomouckém kraji je Memorandum projednáváno ve výborech a komisích. Komise životního prostředí i Výbor pro regionální rozvoj doporučily připojení Olomouckého kraje k Memorandu, ještě se chystá projednání Memoranda v Komisi pro dopravu a Výboru pro rozvoj cestovního ruchu. Následně bude Memorandum předloženo krajským zastupitelům ke schválení. Slavnostní podepsání Memoranda všemi účastníky je plánováno v květnu tohoto roku.

■ Byl vyhlášen nový ročník soutěže Vesnice roku. Co musí moderní obec mít, aby komisi zaujala?

Olomoucký kraj se tradičně podílí s Ministerstvem pro místní rozvoj na přípravě pravidel. Snažíme se promítnout i naše dlouholeté zkušenosti s organizací krajského kola. Tradičně se posuzují koncepční dokumenty obce, společenský život, aktivity občanů, podnikání, péče o stavební fond a obraz vesnice, občanská vybavenost, inženýrské sítě a úspory energií, péče o veřejná prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci, péče o krajinu, připravované záměry a informační technologie obce. Novinkou od loňského roku je hodnocení inovativní obce. Obce mohou podávat přihlášky do 30. dubna na adresu ministerstva. (red)

i Víte, že...

Často si myjte ruce mýdlem a vodou. Pokud nejsou dostupné, používejte dezinfekční prostředky na bázi alkoholu.

...veškeré podstatné informace k tématu koronavirus najdete na domovské stránce webu OLKRAJ.CZ v sekci Nepřehlédněte? Zjistíte odpovědi například na tyto otázky:

• Co je koronavirus?

Jde o souhrnné označení pro čtyři rody virů, které způsobují onemocnění u zvířat a lidí s různým stupněm závažnosti. Může znamenat běžné nachlazení, kašel a teploty. Ale také by mohl podnítit smrtící choroby, jako je například těžký akutní respirační syndrom nebo otevřít dveře jiné nebezpečné infekci.

• Jak se přenáší?

Z člověka na člověka po blízkém kontaktu, který trvá delší dobu. Je to takzvaná kapénková infekce, která se přenáší vzdu-

chem. Zasahuje nejčastěji sliznice horních a dolních dýchacích cest.

• Zachrání nás textilní roušky?

Roušky chrání pouze před bakteriemi, ne před viry. Navíc jsou vhodné pouze pro lidi již nakažené. Zabrání tomu, aby nemocní infekci dále šířili. Podle odborníků ochrání jen respirátory s třídou filtrace FFP 3.

• Jak dlouhá je inkubační doba?

Období mezi vstupem nákazy do organismu a vypuknutím nemoci, trvá přibližně 14 dní. Taková je i doba domácí karanté-

ny, kterou nařizuje epidemiolog z krajské hygienické stanice.

• Jaké skupiny obyvatel jsou nejohroženější?

Největší hrozbu představuje nemoc pro seniory, chronicky nemocné a lidi s oslabenou imunitou. Nebezpečná je zejména pro lidi, jejichž zdraví už podlomilo jiné onemocnění. Zvlášť ohrožující je nákaza pro pacienty trpící nemocemi dýchacích cest, kteří se dalšímu náporu cizorodých látek nedokážou bránit. Náhylnější k onemocnění mohou být také kuřáci či lidé trpící alergiemi.

Řešení ze strany 8

5	8	4	1	2	7	3	9	6
2	7	9	8	3	6	4	5	1
1	3	6	9	4	5	2	7	8
6	2	3	7	5	9	8	1	4
8	4	7	6	1	3	5	2	9
9	1	5	2	8	4	6	3	7
3	9	8	4	7	2	1	6	5
4	6	2	5	9	1	7	8	3
7	5	1	3	6	8	9	4	2

4	6	7	8	2	3	1	5	9
5	1	9	6	4	7	8	3	2
2	8	3	9	1	5	6	7	4
6	5	2	7	9	8	3	4	1
9	7	8	4	3	1	5	2	6
1	3	4	5	6	2	7	9	8
7	2	1	3	8	9	4	6	5
3	9	6	1	5	4	2	8	7
8	4	5	2	7	6	9	1	3

2	5	1	4	9	3	7	6	8
6	4	9	7	8	2	5	1	3
8	7	3	6	1	5	4	2	9
1	2	7	5	4	9	8	3	6
4	9	8	3	6	1	2	7	5
3	6	5	2	7	8	1	9	4
5	3	4	9	2	7	6	8	1
9	8	2	1	5	6	3	4	7
7	1	6	8	3	4	9	5	2

MONTIX, a. s. je českou společností specializovanou na výrobu plastových dílů, montážní podskupiny a kompletní sestavy zejména pro automobilový průmysl, ale i další průmyslová odvětví.

Pro závod Mohelnice hledáme vhodné kandidáty na pozici:

- **DĚLNÍK LISOVNY**
vhodné pro muže i pro ženy
- **MANIPULANT**

Proč pracovat právě u nás? Protože ve středu naší pozornosti jsou hlavně naši lidé – pro nás nejste jen číslem, pro nás jste člen našeho týmu a i díky Vám můžeme být spolehlivým dodavatelem u stávajících i nových zákazníků. Protože se zaměřujeme na rozvoj našich zaměstnanců. Protože se snažíme, aby Vás práce bavila a cítili jste se u nás dobře. Protože tu máme přátelský kolektiv a příjemnou atmosféru.

Termín nástupu: po domluvě, protože na dobré pracovníky si rádi počkáme.

Na našich webových stránkách **www.montix.cz** se můžete seznámit s náplní práce společnosti i s její výrobou. Získáte zde přehled o společnosti a jejím zaměření.

Životopisy s kontaktními údaji můžete zaslat na e-mailovou adresu **nabor@montix.cz** nebo nás můžete kontaktovat na telefonním čísle **773 161 856**.

Koyo

děkuje všem svým zaměstnancům za skvěle odvedenou práci, která pomáhá firmě ke skvělým výsledkům a k získávání nových zákazníků.
Díky Vám jsme jedničkou na trhu!

Společnost Koyo Bearings, sídlící v Olomouci-Bystrovanech, spojuje japonskou kvalitu a tradiční strojírenskou výrobu. Koyo dodává ložiska do vozů světově proslulých značek, jako jsou Jaguar, Land Rover, Porsche nebo Ferrari a je držitelem prestižního ocenění Národní ceny kvality a Národní ceny za společenskou odpovědnost.

Více na www.koyobearings.cz nebo na

PODLAHOVÉ CENTRUM

záruka
15 let

laminátové podlahy
PRODEJ – REALIZACE

-21% až na celý sortiment

Krono original
síla: 7; 8 mm - třída 31; 32 - vše skladem
... a další slevy na www.jehla.cz

Šumperk: Zábřežská 66 (u nemocnice), tel.: 724 978 161
Zábřeh: ČSA 34 (naproti Kauflandu), tel.: 724 783 381
Olomouc: Kafkova 4 (u OC Haná), tel.: 724 087 813

JEHLA
www.jehla.cz

zahradiční centrum Bedihošť
tel.: 582 368 111, prodejna@zetaspol.cz

NABÍZÍ PRO JARNÍ SEZÓNU 2020:

- sadbové brambory
- přísadu zeleniny
- osiva, krmiva
- ovocné a okrasné stromy
- chemické přípravky pro ošetření rostlin

Těšíme se na vaši návštěvu

www.zetaspol.com

HANÁCKÉ NOVINY

noviny z vašeho regionu

www.hanackenoviny.cz

Podporujeme potraviny z domácí produkce

 Hanáckí patrioti

 Olomoucký kraj

HANÁCKÉ NOVINY

Modřínová Archa

- Apartmány MODŘÍNOVÁ ARCHA
- horské apartmány v centrální části Hrubého Jeseníku s krásným výhledem, kapacita až 40 osob
- ideální pro dovolenou v zimě a v létě

manager@modrinovaarcha.cz

+420 736 532 211

Horní Václavov 150, Václavov u Bruntálu

www.modrinovaarcha.cz

Nezvalova Archa

- Smarthotel NEZVALOVA ARCHA Olomouc
- 37 komfortních pokojů pro hotelové i dlouhodobé ubytování
- poloha v tiché ulici nedaleko hlavního nádraží
- velmi privátní sauna

manager@nezvalovaarcha.cz

+420 736 532 211

Nezvalova 3, Olomouc

www.nezvalovaarcha.cz

Muzeum přiveze klenoty i Muchu

Originál Keltské hlavy, jeden z nejznámějších nálezů na území České republiky, vidělo ve Vlastivědném muzeu v Olomouci přibližně devět tisíc lidí. Další lákavé expozice muzeum připravuje.

Archeologická výstava, jejíž příprava trvala téměř dva roky, se zaměřila na prezentaci kamenné hlavy nalezené v roce 1943 v pískovně na katastru Mšeckých Žehrovic na Rakovnicku. Její originál je uložen v Národním muzeu v Praze, pro svou unikátnost je k vidění výjimečně. „Národní muzeum ji zapůjčuje velice sporadicky, a to i do zahraničí. Dokonce v expozicích Národního muzea je vystavena pouze kopie,“ uvedl mluvčí Vlastivědného muzea v Olomouci Antonín Valenta. Kamennou plastiku

Mistrovské kopie českých korunovačních klenotů se v Olomouci představí od září do ledna. Foto: SPH – Jan Gloc

lze zařadit do mladší doby železné, kdy u nás pobývali Kelové.

V září do Olomouce přicestují další atraktivní exponáty a to mistrovské kopie českých korunovačních klenotů. Unikátní soubor ze sbírky Svatovítského pokladu bude doplněn o věrnou a ceněnou kopii Pražského jezulátka.

V říjnu se v nabídce objeví výstava ke stému výročí narození předního českého heraldika Jiřího Loudy nazvaná Život mezi erby. Říjen bude také patřit průřezu grafickou tvorbou Alfonse Muchy. „Dále chystáme výstavní projekty ke sto letům českého divadla v Olomouci a k desátému

výročí Krajského ředitelství Policie ČR. Aktuálně naše muzeum vydalo své první číslo Bedekru VMO. Jsem přesvědčen, že mnohý návštěvník netuší, co vše se v naší instituci nachází a jaká odborná pracoviště na špičkové úrovni zde máme,“ řekl ředitel muzea Břetislav Holásek. (red)

O ceně kultury rozhodne hlasování

Až do konce března mohou lidé hlasovat v anketě o Cenu veřejnosti za výjimečný počin v oblasti kultury za rok 2019. Prostřednictvím odkazu na adrese OLKRAJ.CZ mají na výběr rovnou z deseti nominací. Vítěze pořadatelé oznámí v dubnu.

„Nominace na cenu veřejnosti byly sestaveny tak, aby si mohl vybrat opravdu každý. A při pohledu na jednotlivé aspiranty je jasné, že půjde o vyrovnaný boj a těžký výběr. Sám jsem se ještě nerozhodl, komu hlas pošlu,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

O přízeň fanoušků se ve veřejném hlasování uchází například hudební skupina Traktor, mezi nominovanými akcemi je výstava Věstonické venuše v Olomouci, divadelní představení Holendry nebo například výstava Fotbal to je hra.

Cena veřejnosti je jednou z kategorií Cen Olomouckého kraje. Mezi další patří ocenění za celoživotní přínos v oblasti kultury, výtvarného umění nebo literatury. Slavnostní vyhlášení výsledků proběhne 7. dubna v Moravském divadle v Olomouci. (red)

Vzhledem k aktuálním opatřením si raději před návštěvou kulturních institucí a akcí ověřte na webu jejich dostupnost.

V Přerově vystavují práce Zdeňka Buriana pro školy

Výstava o malíři Zdeňku Burianovi (1905–1981) představí kompletní tvorbu obrazových pomůcek vytvořených Burianem pro školní výuku.

Máte jedinečnou možnost vidět na vlastní oči vzácnost z přerovského muzejního depozitáře – tři olejomalby lidských typů z doby první republiky, které ukazují americké, africké a asijské obyvatelstvo. Burian je namaloval ve dvacátých letech minulého století pro Stanislava Nikolaua a jeho zeměpisný časopis Širým světem. V cyklu nazvaném Země a lidé vzniklo sedm obrazů zachycujících vždy čtyři

Školní plakát Stegosarus a Allosaurus od Zdeňka Buriana. Zdroj: Muzeum Komenského v Přerově

portréty rozličných mužů i žen. Nikolau si tři tyto malby vybral do souboru Nástěnné obrazy k vyučování zeměpisu, takže je můžete porovnat s jejich tištěnou podobou ve formátu výukových školních

obrazů. Další čtyři olejomalby jsou pro zájemce o Burianovo dílo zatím neznámé.

Zdeňk Burian je považován za jednoho z nejvýznamnějších ilustrátorů pravěku na světě.

S mnoha exponáty výstavy se setkávaly generace školáků po celou druhou polovinu 20. století a učily se vnímat minulost skrze Burianovy obrazy dávných krajin, zvířat a předvěkých lidí z cyklu Vývoj člověka, Země a vesmír. Připomenut je rovněž zajímavý soubor Krajiny a půdní typy z padesátých let užívaný pro výuku zeměpisu.

V prostorách zámekské Galerie a Malého sálu pod věží si můžete výstavu Zdeněk Burian: Školní výukové obrazy prohlédnout od 20. března do 27. září. V úterý 7. dubna se bude konat přednáška o Burianově díle, s nímž nás seznámí jeho uznávaný znalec Rostislav Walica. (red)

Nevěsty dávných časů ožívají

Tisíce let historie pohledem žen, které odešly za největší změnou svého života. Tak zní podtitul výstavy Nevěsty z jiných světů v prostorách přerovského zámku, která originálně nahlíží do šestice historických období – od neolitu přes dobu bronzovou a stěhování národů až po raný středověk. Muzeum Komenského v Přerově představuje osudy několika žen, jejichž ostatky a vybavení hrobů nám pomáhají odhalit jejich životní příběhy. „Návštěvníci mají možnost ojedinelou výstavu shlédnout jako první na Moravě,“ uvedl náměstek hejtmána Olomouckého kraje Petr Vrána. „Expozice propojuje archeologii, historii, genderová studia i poodhaluje tajemství dávné každodennosti,“ dodal.

Společnou linií výstavy je osudová změna v životech vybraných žen. Opustily místo, kde se narodily, dostaly se do nového pro-

středí, často vzdáleného zeměpisně, ale i kulturně. Svůj příběh vypráví Nevěsta z doby kamene, Sluneční dívka, Keltská Amazonka, Kráska ze severu, Dětská nevěsta a Sv. Bathilda, matka tří franských králů.

Ženy byly odedávna i bojovnicemi, kněžkami, taenečnicemi, matkami. Byly záminkou pro rozpoutání válek i jejich obětí, majetkem i uctívanými modlami. Na výstavě si může každý prohlédnout pečlivě zrekonstruované oděvy šité v ruce s důrazem zachovat maximální autentičnost a z materiálů odpovídajících původním nálezům na území České republiky a Evropy. Rekonstrukce vznikaly pouze pro výstavu a nabízí tak příležitost vidět vývoj odívání a vnímání krásy v průběhu několika tisíciletí.

Kromě panelů a figurín tvoří výstavu, která potrvá do 21. června, i bohatý archeologický materiál. (red)

Výstava na přerovském zámku potrvá až do 21. června. Foto: Muzeum Komenského v Přerově

V Olomouci se bude šprechtit

V dubnu bude možno zaslechnout na různých místech Olomouce němčinu. Začne festival německojazyčné kultury Olmützer Kulturtag a to již po šesté! Stejně jako každým rokem se budou konat nejrůznější přednášky, besedy, filmové projekce, soutěže a výlety. Festival spolupořádají Filozofická fakulta Univerzity Palackého a Vědecká knihovna v Olomouci.

Festival oficiálně zahájí 1. dubna vernisáž výstavy Pod jednou střechou z dílny organizace Anti-komplex. Ta ukazuje vzácná přátelství mezi Čechy a odsunutými Němci spojených domy, ve kterých jedni bydleli před válkou a druzí je obývají dnes.

Znalosti prověří hospodský kvíz

Návštěvníci festivalu se mohou těšit na procházku historickou Olomoucí

s výkladem, přednášky o česko-německé historii města nebo například na hospodský kvíz. Nebudou chybět ani zahraniční hosté. Eduard Spielvogel představí svůj dokumentární film mapující cestu k jesenickému domovu jeho rodičů, studentky z Bielefeldské Fachhochschule budou vyprávět o tom, jak založili feministický magazín, z Vídně přijede mladý překladatel

a hudebník Max Zaloudek.

K novinkám bude patřit třeba knižní „swap“, což je moderní formát výměnné burzy. Zájemci mohou přinést knihy, které už přečetli a odnést si jiné. Poprvé se také uskuteční prezentace absolventů olomoucké germanistiky o svých profesních drahách. Kompletní program nabízejí facebookové stránky Olmützer Kulturtag! (red)

Hejtman přijal medailisty. Příští rok bude olympiáda u nás

S čerstvými medailisty z Olympiády dětí a mládeže se 21. února setkal hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk. Sportovci z našeho regionu se přímo do sídla hejtmantství přišli pochlobit celkem pěti medailemi, které získali v běžeckých disciplínách a prestižním turnaji v ledním hokeji.

„Přiznám se, že dost často za mnou lidé chodí, protože něco chtějí nebo potřebují. Vy jste mi naopak přišli něco dát. A nejen mně, ale celému Olomouckému kraji,“ ocenil úspěch mladých sportovců hejtman Okleštěk.

Hry IX. zimní olympiády dětí a mládeže ČR 2020 proběhly v Karlových Varech v závěru ledna. Olomoucký kraj vyslal do bojů o medaile 129člennou výpravu. Dařilo se především běžkařce Báře Macurové, která získala stříbro v závodě na tři kilometry kla-

Běžkařka Bára Macurová, běžkař Tomáš Cenek a hokejisté patřili k nejúspěšnějším reprezentantům Olomouckého kraje na únorové Olympiádě dětí a mládeže. Foto: Olomoucký kraj

sickou technikou a bronz v závodě na stejné dlouhé trati volnou technikou.

Dvě bronzové medaile přidal v závodě na tři kilometry klasickou a na čtyři kilometry volnou technikou také Tomáš Cenek. Bronz pak v nabitě konku-

renci ostatních krajů vybojovali mladí hokejisté.

Region očekává zhruba pět tisíc sportovců

Olomoucký kraj navíc při závěrečném ceremoniálu převzal olympijskou štafetu a v roce 2021 uspořádá další ročník letní varianty her.

„Přípravy na tuto prestižní akci jsou v současné době už v plném proudu, protože region bude hostit na pět tisíc mladých sportovců ze všech krajů. Už jsme podepsali smlouvu s Českým olympijským výborem,“ doplnil Okleštěk. (red)

Největší klub v kraji slaví narozeniny

Největší sportovní klub v Olomouckém kraji SKUP Olomouc si letoš připomíná 70. výročí založení. Někteří budou reprezentovat na olympiádě.

S polek je součástí České asociace univerzitního sportu a České unie sportu. Sdružuje dvacet oddílů a jeho členská základna zahrnuje přes 2 500 sportovců, zejména děti a mládež.

Veřejná finanční podpora, kterou mezi jinými poskytuje i Olomoucký kraj, zajišťuje celoroční sportovní činnost klubu a to zejména oddílů basketbalu mužů a žen, basketbalového centra mládeže, pozemního hokeje, badmintonu, kanoistiky, vodního póla, plaveckých sportů, synchronizovaného plavání, sportovní gymnastiky, juda, házené žen, volejbalu mužů, sebeobran, juda zrakově postižených, akademické veslování, univerzitního a školního sportu.

„Ve Sportovním klubu UP pracujeme jak s dětmi v přípravkách, tak s mistry světa. Pracujeme se studenty, stejně tak zde i trénují pedagogové Univerzity Palackého,“ uvedl prezident SKUP Petr Reich.

Kromě tréninkového procesu zajišťuje klub také účast v jednotlivých soutěžích v kolektivních i individuálních sportech. Hlavním úkolem je vzorná reprezentace Olomouckého kraje a účast v nejvyšších soutěžích – basketbalu, vodního póla, plavání a synchronizované plavání, daří se také oddílu kanoistiky. Sportovci reprezentují na domácích soutěžích i ve světě. „Napadá mě například Vojtěch Matátek, který získal v kategorii dospělých titul Mistra ČR na trati 100 metrů prsa. Zaplavával v čase 0:59,88 své nové osobní maximum, které je také naším novým oddílovým rekordem,“ doplňuje prezident klubu. Dodal, že někteří ze závodníků patří mezi české naděje pro příští Olympijské hry v Tokiu. (red)

Kajakářka Dimovová vede světový žebříček

Závodnice oddílu TJ VS Litovel Barbora Dimovová je v čele aktuálního světového žebříčku Mezinárodní kanoistické federace ICF ve sjezdu na divoké vodě v kategorii kajak ženy.

Do žebříčku se započítávají nejlepší výsledky individuálních závodů za poslední dva roky. Nejvíce bodů získala litovelská kajakářka narozená v roce 2000 za skvělá umístění na mistrovství světa a světových pohárech. „Vidět Barboru na prvním místě světového rankingu ICF jenom potvrzuje fakt, že dokázala navázat na své

Barbora Dimovová dokázala navázat na juniorské úspěchy i mezi dospělými a patří ke světové špičce. Zdroj: ICF planet canoe, foto: Aleš Berka

juniorské úspěchy i v kategorii dospělých a zařadila se tak k absolutní světové špičce,“ shrnul její trenér Keno Dimov.

Jen minulý rok v září byla Dimovová třetí na mistrovství světa ve Španělsku, v kategorii ženských týmů tam navíc brala zlato. V květnu zvítězila na evropském šampionátu ve Slovinsku.

V letošním ročníku ankety Nejlepší sportovec Olomoucka skončila Barbora Dimovová druhá mezi seniory, v soutěži Sportovec Olomouckého kraje 2019 obsadila čtvrté místo. (red)

Házenkářky SKUP Olomouc držely i po 16. kole 1. ligu domácí neporazitelnost. Foto: www.skupolomouc.cz

Atleti si na domácím mistrovství zlepšovali maxima

Halové Mistrovství České republiky mužů a žen v Ostravě pořádáné o víkend 22. a 23. února znamenalo pro olomouckého kouláře Jakuba Héžu bronzovou medaili. Vrh 17,39 metru a stal se nejlepším závodníkem AK Olomouc.

Martinu Pokornému uniklo medailové umístění v běhu na 60 metrů překážek jen o pár desítek setin. Z rozběhu postoupil ve svém nejlepším letoš-

ním výkonu 8,18 sekundy, ale ve finále proběhl cílem v čase 8,29 sekundy a obsadil tak šesté místo.

Eva Kubičková skončila ve finále hladké sedesátky také na šesté příčce v čase 7,58 sekundy. V rozběhu předvedla čas 7,55 sekundy, což je jen tři setiny za jejím osobním maximem a šampionát jako tento byl pro teprve šestnáctiletou dorostenku cennou zkušeností.

Ve skoku dalekém reprezentovaly olomoucký klub Michaela Gieselová a Lucie Mičunková. Mi-

čunkové uteklo finále jen o jednu příčku, ale i tak mohla být spokojená, díky novému osobnímu rekordu 5,73 metru. Gieselová skončila v dále jedenáctá výkonem 5,60 metru. Závodila také v běhu na 60 metrů překážek, kde se jí však nepodařilo probojovat se do finálového běhu.

Poslední reprezentantkou AK Olomouc byla vytrvalkyně Eliška Surmová, která proběhla cílem běhu na 3 000 metrů v novém osobáku 10:17,81 minut. (red)

Jakub Héža (vpravo) bral na českém mistrovství třetí místo ve vrhu koulí.

Foto: AK Olomouc